

[Fogh Rasmussen]

Kort sagt, landmændene risikerer til gengæld for en utilstrækkelig løsning at få indeksslån, hvor ydelsen vokser stærkere end landbrugets indtjening, og hvor restgælden vokser stærkere end ejendomspriserne. Sådan vil det gå, medmindre staten indskyder betydelige milliardbeløb i reguleringsfonden. Offentlige midler er nødvendige for at løse landbrugskrisen, men så var pengene rigtig nok bedre anvendt som et led i en mere direkte gældssanering.

Jeg vil da gerne spørge landbrugsministeren: er det virkelig alt, hvad regeringen har at tilbyde landbruget? Skal vi opfatte det sådan, at landbrugsministeren i realiteten har opgivet at skaffe en løsning, som landbrugets organisationer kan anbefale?

Ud over disse punkter indeholder lovforslaget også et forslag om omlægning af finansieringen af det sociale boligbyggeri. Der skal indføres indeksfinansiering af det sociale byggeri, og efter regeringens planer skal rentesikringen til gengæld afskaffes, hvorved der kan spares en del statsudgifter. Men i tilknytning til denne indeksfinansiering af det almennyttige byggeri er der foreslået en ret indviklet statslig rentestøtteordning, som påfører statskassen fremtidige udgifter, som måske nok på kort sigt kan se ud til at være af et mindre omfang end den nuværende rentesikringsordning, men som i hvert tilfælde er af et omfang, som ikke umiddelbart kan overskues.

Til syvende og sidst er indeksslån ikke kun et spørgsmål om økonomi, men også om en holdning. Under det nuværende finansieringssystem kan den økonomiske byrde måske nok være tung i de unge år. Til gengæld er der flere frihedsgrader, når man bliver ældre og risikerer indkomstnedgang som følge af sygdom eller efterløn eller pension, eller hvad der kan være tale om. Indekslåne betyder, at en nutidig byrde bliver skubbet ud i en uvis fremtid, hvor den vil hænge som en pisk over nakken og tvinge selv ældre mennesker til fortsat fremgang i indkomsten for at klare huslejerne. Hvad med dem, der bliver arbejdsløse? Hvad med dem, der bliver syge? Hvad med dem, der skal pensioneres? Hvordan skal de klare en gældsbyrde, som vokser og vokser og vokser år for år?

Indekslån er derfor også et spørgsmål om, om vi skal løse vores problemer her og nu, eller om vi skal trække veksler på fremtiden.

De gør i bedste fald ingen gavn og kan i værste fald lokke mennesker ud i forpligtelser, som de ikke kan overskue. Der er behov for et overordentlig kritisk og grundigt udvalgsarbejde om disse forslag.

Kalnæs (SF):

For SF er det helt afgørende at få gang i byggeriet – af to grunde. Først og fremmest fordi der er en meget stor arbejdsløshed i byggefagene, men også fordi der er stor mangel på boliger – og det er jo først og fremmest almennyttige boliger til en pris, som folk kan betale, der er brug for.

Det er også vigtigt for SF, at landbruget hjælpes i den krise, det er i i øjeblikket, både af hensyn til landbruget selv og også af hensyn til alle følgeindustriene og alle de arbejdspladser, der er i disse følgeindustrier.

En af de måder, hvorpå man kan gøre noget både ved byggeriet og ved landbruget, er at indføre indeksslån, og i den aktuelle situation, som vi har her politisk, mener vi, at det er den mulighed, der bedst kan bruges. Vi er positive over for at indføre indeksslån, og vi vil gå ind i et hurtigt og grundigt udvalgsarbejde vedrørende de to lovforslag, der her er til behandling.

Der er imidlertid to meget væsentlige problemer i forbindelse med indeksslån. Det ene har at gøre med afsætningen af indeksobligationerne. Det er altså långiverne, det drejer sig om. Det andet har at gøre med låntagerne, beboerne i de boliger, der finansieres ved hjælp af indeksslån, og de landmænd, som får indeksslån.

Problemet, der er forbundet med afsætningen, skyldes, at det er planlagt, at indeksobligationerne skal sælges på det frie marked, på børsen. Det har to store ulemper efter vores mening. For det første bliver der tale om udsving i kurserne. Der tales om en vis kurspleje fra statens side, men vi mener, det er vigtigt, at der gives en sikkerhed for, at der ikke kommer sorte huse og sorte lejligheder ud af kursudsvingene på børsen. Det kan altså ikke hjælpe noget, hvis det er sådan, at byggelån, der er optaget netop på dage, hvor kurserne er lave, bevirker, at folk gennem hele deres liv skal sidde til en dyr husleje.

Den anden store ulempe ved at sælge indeksobligationerne på det frie marked er muligheden for skattefiduser. Ved at tage kon-